

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe românești a Caransebeșului

..... APARE DUMINE
.....

Prețul abonamentului:
Pe un an 50 Lei
Pe jumătate de an 25 „
Pe un pătrar de an 12 1/2 „
Un număr 1 Leu.

Manuscrisele se adresează redacției
„Foaia Diecezană“ iar banii de prenumără-
țiune și inserțiuni administrației „Tipo-
grafia și Librăria diecezană“ în Caransebeș
Telefon Nr. 30.

Prețul inserțiunilor:
Pentru publicațiuni oficioase, concursuri,
edictive etc. publicate de 3 ori, dacă conțin
pană la 150 de cuvinte 30 Lei, până la 200
de cuvinte 45 Lei, de aci în sus 60 Lei.

SERBĂRILE ÎNCORONĂRII.

Alba-Iulia și București.

Serbările dela Alba-Iulia și București au trecut, lăsând urme neșterse în sufletul Românilor de pretutindeni. Nici un incident n'a tulburat măreția și frumseța actului celui mai însemnat din viața sbuciumată a acestui neam mult cercat. După atâtea lacrimi a fost binevenită și cu nespus dor așteptată ziua această de bucurie nemărginită.

Considerăm că, datorită stăruinței să expunem și noi, în cadrele înguste ale acestei foi, decursul serbărilor.

Sfințirea Coroanelor regale

s'a făcut Sâmbătă în 14 Octombrie n. prin I. P. Sf. Lor mitropolitul primat Miron Cristea, Pimen al Moldovei, Nicolae Bălan al Ardealului și numeroși Episcopi. Coroanele au fost păstrate până a doua zi în altarul catedralei din Alba-Iulia.

Sosirea familiei regale.

Duminică la orele 9 și 15 minute dimineața a sosit la Alba-Iulia trenul regal. Din vagoane coboară MM. LL. Regele și Regina, AA. LL. RR. Principii Moștenitori, M. S. Regina Elisaveta a Greciei, M. S. Regina Marioara a Iugo-Slaviei, Principesele Ileana și Irina. Familia Regală este întâmpinată cu nesfârșite urale.

Se formează cortegiul.

La intrarea în biserică MM. LL. sunt primite de I. P. S. Lor mitropolitul primat Miron Cristea, de mitropolitul Pimen al Moldovei și Nicolae al Ardealului.

Serviciul divin.

În biserică M. S. Regele ia loc pe tronul din dreapta având lângă M. S. pe A. S. R. Principele Moștenitor Carol, M. S. Regina

Elisabeta a Greciei și M. S. Regina Maria a Iugo-Slaviei. Tronul din stânga a fost ocupat de M. S. Regina având alături pe Principesa Ileana, Principele Nicolae și d-nele de onoare.

Deoparte și alta a altarului iau loc membrii guvernului și miniștrii streine apoi corpul superior ofițeresc și cavalerii.

În momentul când corul Soc. Carmen a întonat „Vrednic este“ I. P. S. S. Mitropolitul Primat a încredințat d-lui M. Ferechide, președintele Senatului, Coroana de oțel a M. S. Regelui și pe aceea de aur a M. S. Regina, d-lui Orleanu, președintele Camerei. Tot odată s'a făcut sfințirea mantiilor regești cari au fost apoi ținute de doi generali comandanți de corp de armată.

După sfințire s'a cântat de către corul Soc. „Carmen“ „Imnul de slavă al încoronării“, compoziția profesorului Kiriac, a cărui executare a durat 15 minute.

La eșirea din biserică MM. LL. Regele și Regina, însoțite de înaltul cler și urmate de AA. LL. Regale Principii Moștenitori și de Familia Regală, Principii străini, misiunile străine, președintele consiliului, miniștrii, președinții Corpurilor Legiuitoare, corpul superior ofițeresc și toate persoanele ce au asistat la serviciul religios, au mers către baldachinul din fața clopotniței, unde urmă să aibă loc încoronarea.

(MM. LL. sunt întâmpinate, de poporul imens ce aștepta afară, cu nesfârșite urale).

Încoronarea Suveranilor.

Baldachinul a fost așezat în fața clopotniței pe o estradă amenajată special pentru încoronare. Sub baldachin iau loc MM. LL. Regele și Regina urmate de președinții Corpurilor Legiuitoare cari țin în mâinile lor coroanele regești.

Președintele Senatului oferă M. S. Regelui coroana de oțel pe care o așază pe cap. (Mulțimea izbucnește în urale și ovațiuni). M. S. Regele ia apoi coroana de aur din mâinile președintelui Camerei și o depune pe capul M. S. Reginei, care îngenunchie în fața Augustului Ei soț și rege. M. S. Regele ridicând-o a îmbrățis-o și a sărutat-o pe frunte.

Acest moment solemn nu se poate descrie. Mulțimea emoționată până la lacrimi scoate din piepturile ei nesfârșite urale. Entuziasmul este nemai văzut.

MM. LL. Regele și Regina adânc impresionată de sincera manifestație de dragoste a scumpului lor popor; rămân nemișcați în fața mulțimei. Toate drapelurile s'au plecat în fața acestui măreț moment. Clopotele răsună, muzicile cântă fără întrerupere, tunurile bat iar aeroplancele aruncă manifeste cu portretele scumpilor noștri suverani.

La cuvântările festive ale președinților Senatului și Camerei, M. Sa Regele răspunde cu următoarea cuvântare:

Cuvântarea M. S. Regelui

Cu adâncă emoțiune primesc în chip solemn această Coroană moștenită dela neuitatul și înțeleptu Meu Unchiu ca un simbol al vitejiei românești și a unirei între Domn și Țară.

Plină de strălucire s'a așezat acum 41 de ani pe capul primului Regé al României, după războiul de independență și proclamarea Regatului.

Atotputernicul ne-a învrednicit s'o vedem și mai stălucită astăzi, când, în urma grelelor lupte purtate de întreaga suflare românească, ea simbolizează îndeplinirea acelu mare și sfânt dor secular, unirea tuturor țărilor locuite de Români.

Dea Domnul ca această Coroană împreună cu acea a scumpei Mele Soții și vrednică tovarășă de muncă și suferință pentru binele obștesc să încununeze din neam în neam pe iubiții noștri urmași într'o Românie pururea glorioasă și fericită.

Sus inimile! Și să glăsuim după chipul strămoșilor: „Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul să ne bucurăm și să ne veselim într'ansa și unii pre alții să ne îmbrățișem, să zicem fraților și celor ce ne urăsc pe noi — să ertăm toate pentru sfânta Unire.

Așa să fie!

La Palatul Regal

După terminarea acestei mărețe solemnități MM. LL. Regele și Regina însoțite de întreaga Familie Regală au pornit spre apartamentele regale sub baldachinul susținut de 10 ofițeri. MM.

LL. RR. aveau încă pe cap coroanele regești și purtau pe umeri mantiile regești a căror trenă eră ținută de mai mulți ofițeri superiori. Pe tot parcursul Familia Regală a fost obiectul celei mai calde manifestări. În apartamentele regale, în afară de membrii familiei, iau loc principii străini, misiunile străine și membrii guvernului.

În momentul când mareșalul Foch și generalul Berthelot, suiau în apartamentele regale mulțimea i-a întâmpinat cu calde urale și strigăte de: „Vive la France“ „Vive marechal Foch“ „Vive general Berthelot“.

Semnarea actului comemorativ

În apartamentul regal d. Const. Banu, ministrul cultelor și artelor, a prezentat Suveranilor spre semnare actul comemorativ al acestei mărețe sărbători naționale.

Iată textul acestui act comemorativ:

Noi Ferdinand I-ii Regele României

„Urmând la tron prin drept de moștenire, în ziua de 28 Septembrie 1914, după trecerea la cele veșnice a slăvitului nostru unchiu Carol I, care cu ajutorul marilor patrioți, prin înțelepciunea și grația poporului și vitejia oștirea, a cucerit independența și a întemeiat Regatul. „Început-am cu binecuvântarea lui Dumnezeu, Domnia Noastră în zile grele și de mari primejdii, dar și de mari nădejdi.

„Cea dintâi grijă a Noastră a fost ca Neamul, în fruntea căruia M'a așezat pronia Cerească, să nu piardă prilejul de a-și asigura dreptul de a trăi neîntrunchiat și de sine stătător.

„Luptele, jertfele și toată truda generațiilor trecute, cari de-alungul veacurilor au izbutit să înalțe, treptat, dar sigur, clădirea trainică a Statului nostru independent, î-Mi luminau zarea și î-Mi întăreau sufletul întru împlinirea datoriei Mele sfinte de Domn și de Român.

„Cu încrederea în Dumnezeu și în puterea de viață a neamului, îndemnat de cuvântul întregulu popor și ajutat de sfatul aceluora cari cu credință s'au închinat Țării și Tronului, am purtat războiul întregirei neamului și biruind restriștele am văzut înfăptuită unitatea națională de atâta vreme așteptată.

„În ziua de 9 Aprilie 1918, Basarabia s'a alipit de patria mamă; în ziua de 28 Noembrie 1918, Bucovina a revenit la vatra strămoșească; iar la Alba-Iulia, în ziua de 1 Decembrie 1918, Banatul, Ardealul și părțile Ungurene s'au declarat într'un singur glas unite pentru vecie cu Regatul român.

„Spre a chema binecuvântarea lui Dumnezeu asupra acestor mărețe fapte din cari a eșit România-Mare, și spre a le da o consfințire în fața scumpului nostru popor, ne-am adunat cu toții la Alba-

Iulia, străvechea cetate a Dăciei-Romane și a gloriei lui Mihai-Viteazul și aici, azi, 15 Octombrie 1922, de față fiind membrii Familiei Mele regale, reprezentanții Suveranilor și țărilor aliate și amice, Senatul și Adunarea deputaților, căpeteniile armatei, membrii tuturor Corpurilor constituite ale Țării, ai Academiei Române și Universităților, delegațiile comunale, urbane și rurale din întreaga țară și reprezentanții tuturor confesiunilor, Ne-am încoronat, Eu și scumpa Mea soție Maria, părtașa suferințelor și bucuriilor Mele și ale Țării.

„Pentru ca neuitată să fie amintirea zilei de azi am întocmit și subscris, în al 9-lea an al Domniei Noastre acest de față document.

**FERDINAND,
MARIA**

Banchetul din Sala Unirei

La orele 12 a avut loc în sala Unirei banchetul de gală la care a luat parte întreaga Familie Regală, principii streini, misiunile streine, membrii guvernului, înaltul cler și invitații cari au luat parte la slujba religioasă.

Masa a fost compusă din alte 16 mese mici. La masa regală M. S. Regele avea în stânga pe M. S. Regina Elisabeta, iar în dreapta M. S. Regina, Ducele de Genova, apoi mareșal Foch, Ducele de Jork, general Berthelot, etc.

În tot timpul mesei a domnit cea mai caldă atmosferă neținându-se nici-o cuvântare.

În acelaș timp în sala Teatrului se servea dejunul parlamentarilor și al invitaților speciali.

În jurul mănăstirii Alba-Iulia, în bărăci special aranjate, a avut loc ospățul poporului, la care au luat parte zeci de mii de țărani sosiți din toate colțurile țării pentru a sărbători încoronarea Suveranilor noștri.

Defilarea trupelor

La ora 2 d. a. a avut loc pe platoul din fața bisericii Alba-Iulia, defilarea trupelor.

Înainte de defilare M. S. Regele însoțit de M. S. Regina, îmbrăcată în costum de general de cavalerie, ambii călări au trecut în revistă trupele de pe întreg platoul. MM. LL. Regele și Regina erau însoțite de AA. LL. RR. Principele moștenitor, Principii români și streini, membrii militari ai misiunilor streine, atașajii militari și generalii români, toți călări.

Defilarea a început cu cercetașii, micii doboranți, școala militară de infanterie, școala mi-

litară de artilerie, o divizie de vânători de munte, în frunte cu A. S. R. Principele Moștenitor Carol, Divizia Mihai Viteazu, o divizie ardelenă, un detașament de marină, artileria de munte, mitralierele, artileria grea, cavaleria, călărașii, tancurile și 18 aeroplane au sburat pe tot timpul defilării.

Plecarea Suveranilor

De pe platoul de defilare MM. LL. RR. însoțite de invitați au pornit la gară.

Pe tot parcursul de la catedrală și până la gară, zeci de mii de țărani umpleau străzile neîncăpătoare pentru ei. Și la plecare ca și la sosire MM. LL. RR. au fost viu aclamate de popor.

La orele 6 jum. trenul regal se pune în mișcare.

Imnul regal este cântat de muzicile militare. Mulțimea izbucnește în noui și nesfârșite urale. M. S. Regina îmbrăcată încă în costum de general stând în ușa vagonului, mulțumește și face semn de salutare mulțimei.

Sosirea la București.

Sosirea în gara București (Mogoșoaia) a avut loc Luni la orele 10 dimineața. S'a făcut o primire festivă.

Cel dintâi coboară Regele cu buzduganul în mâna stângă. Apoi coboară M. Sa Regina, M. S. Regina Elisaveta a Greciei, M. Sa Regina Maria a Iugo-Slaviei, A. S. Regală Irina a Greciei, AA. LL. Regale Principii Carol și Nicolae.

M. S. Regele încalecă pe un cal alb, urmând apoi AA. LL. regale, Ducele de York, Principii Carol, Paul al Serbiei și Nicolae, mareșalul Foch, generalul Berthelot, Weigand, toate misiunile militare străine și toți ofițerii generali.

În prima trăsură regală iau loc M. S. Regina Maria, M. S. Regina Elisaveta și A. S. R. Princesesa Elena.

În a doua trăsură ia loc: M. S. Regina Maria a Serbiei, A. S. R. Princesesa Ileana și Ducele de Genua.

În a treia trăsură iau loc A. S. R. Princesesa Irina și A. S. R. Infanta Beatrice a Spaniei.

La arcul de triumf primarul capitalei întâmpină pe M. Lor cu pâine și sare și cu urări de bună venire.

Fără să-și poată stăpâni via emoțiune, Majestatea Sa Regele, cu lacrimi în ochi, mulțumește populațiunii Capitalei, care prin primarul ei, îi oferă tradiționala pâine și sare, semn al urărilor de bună venire.

„Sunt patru ani, a spus M. Sa, când aproape în același loc am fost salutat revenind din surghiun cu armata glorioasă, în zidurile Capitalei Mele.

Astăzi intru pe această poartă ca Rege încoronat al tuturor Românilor.

Arcul acesta va reprezenta pentru generațiile viitoare gloria României, timpurile grele de suferință și va vorbi tuturor despre eroismul armatei noastre.

Cunoașteți simțămintele mele față de cetățeni, cari mi-au arătat în totdeauna credință și dragoste.

De aceea la urările voastre de iubire eu răspund: Bine am sosit“.

Ovațiuni nesfârșite acoperă ultimele cuvinte ale Majestății Sale.

In uralele mulțimei entuziasmate Suveranul trece pe sub arcul de triumf, sub ploaia de flori care curg de pretutindeni. Muzicile dau onorurile, iar rachete multicolore, dau lumii de veste că Suveranul încoronat a pășit în Capitala Țării.

Urmează Principii Regali, reprezentanții militari ai misiunilor străine și generali.

Apoi trăsurile cu M. S. Regina, M. S. Regina Maria a Iugoslaviei și M. S. Elisabeta a Greciei, însoțite de celelalte auguste persoane. Aceeași ploae de flori și aceleași urale se revarsă asupra Suveranei la trecerea pe sub Arcul de triumf.

Cortegiul se îndreaptă spre calea Victoriei, printre șirurile de primari din întreaga Românie-Mare, rânduiți pe județe și având în frunte pe prefectii respectivi. Din pepturile tuturor izbucnește un singur glas care vădește adâncă dragoste de care se bucură Familia Regală și întreaga Dinastie.

Cortegiul parcurge Calea Victoriei, strada Carol, Splaiul Domnița Bălașa, Bulevardul Maria, la Mitropolie.

Serviciul dumnezeesc dela Mitropolie

Cortegiul regal a sosit la Mitropolie la ora 12.30

M. S. Regele și M. S. Regina sunt întâmpinați la intrarea în catedrală de I. P. S. S. Mitropolitul Primat dr. Miron Cristea; Înaltul Ierarh prezintă crucea și Sf. Evanghelie la care Suveranii se închină și le sărută. Majestățile Lor, urmate de

familia regală intră apoi în catedrală și iau loc pe tronurile regale.

M. S. Regele ocupă tronul din dreapta, iar lângă M. Sa iau loc A. S. R. Principele Carol, Moștenitorul Tronului, A. S. R. Principele Nicolae, A. S. R. Ducele de York, A. S. R. Ducele de Genua și A. S. R. Infantele Spaniei. M. S. Regina ocupă tronul din stânga, iar lângă M. Sa iau loc M. S. Regina Maria a Iugoslaviei, M. S. Regina Elisabeta a Greciei, A. S. R. Princesesa Elena Moștenitoarea Tronului, A. S. R. Infanta Spaniei.

Imediat după intrarea Suveranilor în catedrală se începe serviciul divin, oficiat de I. P. S. S. Mitropolitul Primat, înconjurat de înaltul cler. Răspunsurile au fost date de corul mitropolitan. După sfârșitul Te-Deum-ului, corul cântă „mulți ani trăiască“ și Innul regal.

Majestățile Lor Regele și Regina sunt conduse apoi până la pridvorul Mitropoliei de I. P. S. S. Mitropolitul primat, de d. președinte al consiliului și de d-nii miniștri, Compania din curtea catedralei dă onorul iar muzica cântă Innul.

După trecerea în revistă a trupelor, Suveranii, principii, membrii misiunilor străine și toți invitații trec în localul Camerei Deputaților, unde se servește o gustare.

Cortegiul dela Mitropolie se formează apoi în modul următor:

M. S. Regele, A. S. R. Principele Moștenitor A. S. R. Principele Nicolae, Principii străini membrii militari ai misiunilor străine și generali; pornesc toți călări la statuia lui Mihai Viteazul.

M. S. Regina, A. S. R. Princesesa Moștenitoare, familia regală, M. S. Regina Iugoslaviei, M. S. Regina Greciei și Princesele străine pornesc în trăsuri de gală și iau loc în pavilionul de lângă aceeași statuie.

Deflarea cortegiilor

M. S. Regele înconjurat de misiunile străine, Principii și ofițeri, generali toți călare, primește deflarea cortegiului istoric și a cortegiului celor 10.000 de primari din România Mare. Deflarea începe la ora 2 d. a.

După deflarea trupelor, a cortegiului istoric și a primarilor, Suveranii și înalții oaspeți cei însoțesc se întorc la Palat.

Seara la 8 a avut loc dineul de gală la Palatul Regal.

Serbările Încoronării în Caransebeș.

Serbările Încoronării au decurs în orașul nostru în mod demn și înălțător, conform programului.

Sâmbătă seara la orele 7 s'a ținut Priveghere (denie) în catedrală, servind P. On. Dn protopop Andreiu Ghidiu, asistat de diaconul Martin Rădoi.

Duminică în 2 Octombrie v., adevărat în ziua încoronării Majestăților Lor s'a celebrat sf. liturghie prin P. On. Dn protopop Ghidiu, asistat de P. On. dni protopopi onorari Spiridon Șandru și George Petrescu și de preoții Teodor Șandru și Stefan Otonoș, precum și de diaconul M. Rădoi. După sf. liturghie s'a celebrat doxologie (slujbă de mulțumită) rostindu-se ecteniile Încoronării și polihronul, care a fost pronunțat exact la orele 11, când s'au tras clopotele și s'a cântat imnul regal. Apoi părintele T. Șandru a cerut înaintea ofițerilor în frunte cu Dl colonel P. Dobriceanu, înaintea soldaților și a credincioșilor cari toți se postaseră în fața bisericii, Proclamația Regelui. A urmat defilarea școalelor, a cercetașilor, a ofițerilor și a armatei, în piața Unirei.

La aceste serbări, precum și la celelalte, au luat parte toate autoritățile, toți ofițerii, o companie de onoare cu drapel și muzică, profesorii și învățătorii dela toate școalele și numeroși credincioși. Biserica s'a dovedit cu mult prea mică, decât să-i poată cuprinde pe toți.

La orele 5 și 30 minute după amiază a avut loc un festival la liceul „Traian Doda” cu cântări, declamări de poezii patriotice ocazionale și cu un discurs avântat și solemn al dlui profesor Iuliu Vuia, care a făcut istoricul luptelor și suferințelor Românilor din Ardeal și Banat în decursul veacurilor pentru ca să scoată apoi cu atât mai pregnant la iveală însemnătatea istorică a Încoronării de astăzi.

Festivalul s'a început cu imnul regal executat de corul elevilor dela liceu sub conducerea profesorului Petru Bancea. Dra Ioana Mutu din cl. IV primară a declamat poezia „Alba Iulia” de Elena din Ardeal. A urmat discursul festiv al dlui profesor I. Vuia. Ilie Mihaș din cl. VIII a școalei normale a declamat Imn de G. Coșbuc. Corul a cântat „Lugojana” măiastra compoziție

a profesorului Vidu din Lugoj. D. Blidariu din cl. VI a liceului a declamat „Cornul” de G. Coșbuc. Dra Savela Savescu dela școala civilă a declamat „Mare-i Dumnezeu” de G. B. Corul a cântat apoi încă 2 cântări patriotice.

A fost mare însuflețire. Sala liceului a fost tixită de public.

Seara la orele 7 s'a început retragerea cu torțe, la care au luat parte soldații și elevii liceului și ai școalei normale, precum și lume imensă.

Orașul a fost împodobit cu steaguri tricolore, cu covoare, cu portretele Maj. Lor și a fost iluminat. Îndeosebi frumos a fost împodobită primăria.

Seara la orele 9 a avut loc o convenire socială la „Pomul verde” cu participarea muzicii militare. Aici inteligența română cu familiile lor au serbătorit în frățească armonie ziua cea mare.

Pe lângă aceste serbări comune au avut loc și serbări școlare separate ale școalelor.

La institutul teologic a ținut un frumos discurs ocazional Dl director Dr. Petru Barbu. Au mai avut loc declamări de poezii patriotice și cântări alese și bine executate sub conducerea profesorului Antoniu Sequens, luând parte întreg corpul profesoral și câțiva oaspeți.

La școala primară festivalul școlar s'a ținut dimineața la orele 9, cu cântări și declamări. Discursul ocazional l-a ținut Dl director G. Neamțu. A participat corpul învățătoresc și mai mulți oaspeți, părinți ai elevilor.

Liceul a aranjat a doua zi Luni un nou festival, la care a asistat corpul profesoral și elevii liceului. Au declamat: Ioan Matei cl. VIII, Eugen Feneșan cl. VI și David Blidariu cl. VI. Corul elevilor sub conducerea profesorului Petru Bancea a cântat cântece patriotice. Profesorul George Noaghea a ținut un discurs ocazional scoțând în relief importanța Încoronării.

Luni seara și Marți seara s'a făcut din nou retragere cu torțe.

În bisericile neromâne încă au avut loc servicii solemne, urmate de predici festive.

Astfel a serbat orașul nostru aceste zile înălțătoare, pe lângă participarea unanimă a tuturor cetățenilor.

Clopotele sună.

Regina Maria a trimis cu prilejul încoronării, următorul articol „Neamului Românesc” al d-lui N. Iorga.

Auzi cum sună clopotele, și sună, sună, sună!

Multe clopote am auzit eu sunând în feluritele clipe ale vieții mele, clopote vesele și jalnice, clopote de sărbătoare și clopote prevestitoare, dar clopotele ce astăzi sună au un sunet deosebit.

Cam multe glasuri la olaltă, ele vestesc că o țintă a fost atinsă, că un scop a fost îndeplinit, că un vis s'a împlinit; ele se înalță ca o rugăciune fierbinte, doar ca, în această singură zi, toate inimile să bata la fel, căci îngăduit-a Domnul ca această zi să vină.

Din neam în neam, crescuți în credința că Domnitorii au sfântă chemare de îndeplinit, ziua încoronării noastre, în ochii întregului nostru popor, nu poate fi pentru noi decât o zi de rugăciune și mulțămire către Cer, o zi în care cu umilință ingenunchem, amintindu-mi de făgăduiala noastră, nu numai de a domni, dar și de a sluji.

Am slujit după luminile noastre, am slujit cu inimile pline de dragoste; nădejdea ne-a susținut și credința în poporul nostru a fost temelul pe care ne-am sprijinit.

Lung a fost drumul ce a dus spre această zi, lung, anevoios și plin de jertfă, și lung și anevoios ni mai stă încă drumul înaintea noastră, invelit în taina zilelor ce au să mai vină.

Dar clopotele sună....: ele chiamă tot omul la bucurie, la bucurie și nu la teamă, nu la ură și nici la îndoială.

Așa de puternice și de stăruitoare sunt glasurile lor, pare că ar fi chiar bătăile inimii mele, care pătrund prin toată țara și umplu toate colțurile ei, și fiecare bătaie de inimă pare că se prefacă într'o amintire, ce ne duce înapoi pe lungă, lungă cale pe unde am venit, înapoi, tot înapoi, pe vremea când eram copilă, o copilă cu coama bălană într'o țară îndepărtată, peste care domnia o regină foarte bătrână.

Acea regină foarte bătrână este bunica mea și trăește într'un castel foarte mare de granit cenușiu, în care sălășluiesc nălucile unor regi de pe alte vremuri.

Este mică acea împărăteasă, foarte bătrână și surisul și-a păstrat ceva din sfiala unei tinere fete; totuși, chiar fiii ei încărunțiți tremură înaintea ei, și numele ei este mai mare peste tot pământul.

O văd venind spre mine pe un coridor, ce pare nesfârșit pentru mintea mea de copilă.

Păreții sunt acoperiți cu prea frumoase și vechi tablouri și mica și bătrâna Doamnă se sprijinea pe brațul unei slugi indiene îmbrăcată în alb.

Cât e de mititică! Și portul este la fel cu cel din tinereța ei, dar este negru, căci ea încă niciodată nu uită jalea văduviei sale.

Da, este mititică! Dar ce respect impune, ce măreție are, și, când se oprește ca să privească printr'una din ferestrele deschise, ea-și aruncă ochii pe mari întinderi ale parcului, mari și fără sfârșit ca niște frumuseți ale naturii, de care visam în visurile noastre.

Verde este iarba și uriași sunt copacii, iar drumurile sunt pline ca masa, căci aceasta este Anglia, frumoasa Anglie, țara în care m'am născut...

Și iarăși văd pe mica, bătrâna Doamnă; de astădată cu ochii mai pricepuți, căci am crescut și sunt fată măricică.

Ea este condusă într'un jeț roșu, pe roate, pe coperta unui frumos vas ce alunecă încet prin fața unor șiruri de vase de războiu, o forță uriașă de monștri de fer cu tunuri pusderie, și toată această mare flotă salută pe mica Doamnă bătrână de pe jețul cel roșu.

Steagurile fâlfaie, muzicele cântă și mii și mii de marinari o aclamă din toate puterile lor.

Și regina Marii Britanii și Irlandei, Impărăteasa Indiei, se uita liniștită la această minunată privesc.

Și o mai văd încă odată. — Acum este în cucernica și vechea biserică mănăstirească, unde ea a fost încoronată acum șasezeci de ani și unde un lung șir de înaintași au fost încoronați înaintea ei.

Ea șade pe jețul gotic, pe care nu este voie să șadă decât Regi și Regine.

Lumina care pătrunde prin ferestrele colorate de sus de tot, aruncă înaintea picioarelor ei fel de fel de chipuri în colori minunat strălucitoare.

Neputincioasă și mititică și foarte bătrână este această mare Regină, care a domnit șasezeci de ani, dar copiii și copiii-copiilor ei sunt adunați împrejurul ei, și când privește de la fața unuia la fața celui alt poate că ar vrea să știe care va fi ursita fiecăruia?

Sună clopotele, sună... și azi, eu, voi fi încoronată alături de sotul vieții mele și, pe când ascult glasurile vesele ale clopotelor, mă întreb dacă bătrâna, foarte bătrâna Doamnă e oare mulțămăită cu aceea, pe care ea a trimis-o într'o țară depărtată, ca să ducă înaintea o datină, în care ea credea; și acum, alături de mine, stau două din strănepoatele ei; și ele sunt regine—regine tinere, și eu, mama lor, cu inima plină de nădejde și de încredere în viitor, mă gândesc că și ele vor îndeplini cu smerenie datinile moștenite dela părinții și strămoșii lor...

Și clopotele sună, sună, sună....

MARIA, Regina României.

Ș T I R I

A. Sa Regală Principele moștenitor *Carol* a împlinit zilele aceste 29 ani. Ne asociem la sincerile doriri de bine ce i-le adresează neamul românesc recunoscător glorioșului Principe.

† **Dr. Vasile Chiroiu**, avocat, fost deputat, fost prefect, membru marcant al partidului național, a reposat la Timișoara în cursul unei operații, suferind de ulcer la stomac. A fost unul din cei mai buni fii ai Banatului nostru. Odihnească în pace!

Adunarea generală a profesorilor din Banat la Caransebeș. Dumineca în 22 Octomvrie n. s'a ținut în sala liceului adunarea generală a Asociației profesorilor dela școalele din Banat sub presiul Dlui director *Bejan* dela liceul Diaconovici Loga din Timișoara. Au luat parte vre-o 20 profesori din Timișoara, vre-o 10 din Lugoj și cei din Caransebeș toți. Au asistat și învățătorii din loc. S'au discutat mai multe chestiuni importante ca: unificarea învățământului, unificarea administrației școlare, chestia pensiunilor, chestia revistei Asociației și altele. S'a decis să se ceară dela guvern scoaterea politiceii din școală, ca directorii și profesorii să nu mai fie destituiți și transferați din cauza vederilor lor politice, precum și suprimarea tuturor relelor din

învățământ. S'a mai decis editarea unei reviste a profesorilor și învățătorilor din Banat cu sediul în Timișoara. Asociația e afiliată Asociației generale a profesorilor din toată țara.

Trecere la religia noastră. În comuna Feiurd din dieceza Clujului au trecut 71 familii (282 suflete) dela confesiunea gr. cat. la confesiunea noastră.

Ministrul industriei Sasu a perdut la ciocnirea de trenuri dela Murfatlar pe sora sa, dna Reveica Paraipan, care a fost ucisă.

Premierul Brătlanu va plecă la Paris pentru a consulta câteva somități medicale franceze asupra boalei sale.

Printul George al Serbiei continuă să facă neplăceri familiei regale iugoslave și guvernului. Între altele, nu e mulțumit cu apanagiul ce i-se dă.

Despărțământ nou al „Astrei” în Orșova. Comitetul central al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român” („Astra”) cu adresele No. 895, dđto. 25 Iulie a. c. și No. 1149, dđto. 10 Septembrie a. c. a însărcinat pe subsemnatul cu organizarea unui despărțământ în regiunea Orșovei cuprinzând comunele din plasa Orșova, și din plasa Teregova pe cele dela „Porta orientală” în jos. Adunarea de constituire se va ținea Duminică la 16:29 Octombrie în Orșova cu următorul Program: 1) Ora 11 a. m. în biserica ortodoxă oficierea unui parastas pentru mult regretatul președinte al „Astrei” Andrei Bărseanu. 2) Ora 5 p. m. în Casinoul din Orșova deschiderea adunării de constituire. 3) Inscrierea de membrii (§. 9 din Statut). Taxele de membri fondatori cel puțin Lei 400.— Taxele de membri pe viață Lei 200,— Taxele de membri activi anual Lei 10.— Taxele de membri ajutători anual Lei 2.— 4) Alegerea comitetului (§. 43 din Statut) 1 director președinte și 4 membrii. Membrii fondatori și pe viață ai asociațiunii domiciliati pe teritoriul despărțământului sunt membrii de drept ai comitetului. 5) Fixarea programului de activitate. 6) Inchiderea adunării. 7) Constituirea comitetului, alegând un v. președ. și un cassar. 8) Ora 7 seara masă comună la restaurantul „Cerbul de aur”. 9) Ora 9 seara „Șezătoare” cu cântece chorale, declamațiuni și disertațiuni urmată cu dans, în beneficiul despărțământului și a internatului școlii comerciale. Serata se va ținea în localul „Cerbul de aur” făcându-se programul cunoscut din bună vreme. La această adunare de constituire sunt invitați delegații despărțământurilor: Caransebeș, Lugoj, Timișoara și Sibiu. Primind din partea comitetului central cinci (5) biblioteci populare spre distribuire, comunele cari doresc bibliotecă să binevoiască a înainta o cerere în ziua constituirii. Cu dragoste frățască, Mehadia la ziua „Înălțarea Sf. Cruci” Coriolan I. *Buracu*, preot ort. delegatul comit. centr. al „Astrei”.

Premierul Angliei Lloyd George a demisionat.

Răscoală în Muntenegru. În Muntenegru a izbucnit revoluție. Provincia Antivari și Dulcigno s'a proclamat independentă.

Dela banchetul primarilor. La București a avut loc Luni în Parcul Carol banchetul primarilor din România mare în număr de aproape 10.000. Familia regală, care a venit să asiste la acest ospăț, a fost primită cu ovațiuni însuflețite. La sfârșit fiecare primar a primit ca suvenir 2 farfurii de pământ smălțuite, un urcior, o cană mare, o cănuță, un cuțit și o furculiță, toate purtând figurile Suveranilor și o inscripțiune aminind Încoronarea.

Ciocnire de trenuri. Pe linia București—Constanța la 2 km. dela stația Murfatlar s'au ciocnit Mercuri dimineața la orele 5, 2 trenuri. Se formaseră, din cauza mulțimei călătorilor 2 trenuri accelerate, în loc de unul, cari au fost pornite la interval de un sfert de oră. Pe drum trenul dinainte a suferit un defect la mașină și n'a putut merge mai departe. Trenul al doilea l-a ajuns din urmă. S'a întâmplat o groaznică ciocnire. Mulțime de vagoane s'au sfărâmat complet. Sunt peste 15 morți și 50 răniți. Cauza catastrofei e neglijența șefului stației Dorobanțu, care a dat drumul trenului al doilea înainte de a primi avizul despre sosirea și plecarea trenului dinainte din stația Murfatlar.

Cu o zi înainte a fost o ciocnire de trenuri și la Adjud.

Prea multe catastrofe de tren!

Aviz. Se aduce la cunoștința On. membrii ai „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”, cari doresc a lua parte la adunarea generală ce se va ținea în 8 și 9 Noemvrie a. c. în Sibiu, că biletele cu reducere de 75,0% pe C. F. R. le vor primi dela directorii despărțământurilor respective, unde vor anunța participarea în cel mai scurt timp.

Totodată On. membrii sunt rugați a-și anunța participarea lor la această adunare *Biroului central al „Asociațiunii”*. str. Șaguna 6 cu cel puțin 8 zile înainte de adunare, pentruca să se poată lua măsurile necesare pentru încuadrare. *Biroul „Asociațiunii”*.

O carte frumoasă. Dl profesor dela liceul „Traian Doda” din loc, I. Gh. Costinescu—*Lucian Costin*, își tipărește versurile sale dragălașe într'un frumos volumuș de 46 pagini sub titlul de „*Cântecele mele*” (1910—1922). Prețul volumului este 10 Lei și se poate comanda la toate librăriile din țară. O recomandăm cu căldură.

VARIETĂȚI.

De ce luminează licuriciul?

Luminatul licuriciului aparține, ca luminatul corpurilor animalice în general, aparițiilor celor mai interesante. Abia în ultimul timp zoologii au reușit să desvăluie secretul luminatului animalic. Rezultatul acestor cercetări e destul de surprinzător. S'a dovedit anume, că admirabila lumină verzuie nu derivă nicidecum dela gândac, ci dela niște organisme vegetale ce trăesc în corpul animalului. Cercetările zoologului napolitan Pierantoni și cele ale naturalistului P. Buchner din München au stabilit că aparițiile de lumină sunt rezultatul bacteriilor de lumină ce se țin permanent în anumite celule ale corpului animalic. Aceste bacterii stau deci într'o măsură oarecare în serviciul gândacului; el le dă bacteriilor adăpost și hrană trăgând la rândul său foloase din capacitatea lor de luminat. E vorba deci, aci de o conviețuire a organismelor animale și vegetale într'u foloase reciproce, apariție care'n biologie poartă numele de symbioză. Symbioza între licurici și bacteriile de lumină e foarte dezvoltată; totdeauna se poartă grije ca și prosperitatea să fie provăzută cu misterioasele lămpi verzui, deoarece deja în ouă călătoresc bacteriile de lumină. Cu descoperirea acestei ciudate symbioze se explică tot și faptul pentru ce și ouăle licuriciului luminează, deși firește nu există într'ânsele organe luminoase.

Cercetările acestea nouă ne constrâng de altfel a abandonă expresia „luminatul animalic”.

CONCURSE.

Pentru ocuparea postului de *învățător* la școala confesională ort. română din **Ciorda** protopresbiteratul Biserica-Albă, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foia Diecezană“.

Emolumentele sunt:

1. Salar învățătoresc 500 Lei, restul dela stat.
2. Pentru conferințe și adunarea generală 50 Lei.
3. Pentru scripturistică 10 Lei.
4. Cortel în natură cu grădină 600 □
5. Pentru încălzirea salei de învățământ se îngrijește comuna.

Alesul învățător este îndatorat a cerceta regulat S-ta biserică în Dumineci și sărbători, a purta cantoratul în și afară de biserică și a instrui tinerimea școlară în cântări bisericesti; este îndatorat a participa la înmormântări fără nici o renumerație.

Recurenții au a se presenta în Sf. biserică în vre-o Duminecă sau sărbătoare pentru a-și arăta desteritatea în tipic și cântarea bisericească.

Recursele instruate cu documentele de lipsă adrese comitetului parohial din Ciorda să se substearnă Ven. Conzistoriu.

Ciorda din ședința comitetului parohial ținut la 24 Iulie st. v. 1922.

Comitetul parohial

Oficiul parohial:

Augustin Gruescu
preot

3—3

Pentru autentificare.

Pe baza ordinațiunii Ven. Consistoriu diecezan de dato 10 August 1922 Nr. B. 3066 ex 1922 se scrie concurs pentru ocuparea postului de *capelan* pe lângă neputinciosul preot Simeon Popoviciu în parohia de clasa II. în *Mramorac*, protopresbiteratul Panciovei cu termen de 30 zile dela prima publicare, pe lângă următoarele

Emolumente:

- 1) $\frac{1}{3}$ parte din sesiunea parohială.
- 2) $\frac{1}{3}$ parte din dotațiunea de 14.400 cor. votată de comitet și sinod anual și aprobată de Ven. Consistoriu cu datul de 24 Sept. 1921 Nr. 3852/921.
- 3) $\frac{1}{3}$ parte din toate venitele laterale.

Doritorii de a ocupa acest post, sunt poștiți a-și înainta petițiile de concurs comitetului par. prin P. O. oficiu protopresbiterat din Vârșeț și a se presenta în sfânta biserică în vre-o Duminecă sau sărbătoare spre a-și arăta desteritatea în cântări și oratorie, însă numai cu prealabilă încuviințare a P. O. protopresbiter tractual din Vârșeț.

Mramorac, din ședința comitetului parohial, ținută la 19 Sept. 1922.

Trifu Beleuța m. p.
președintele com.

Adam Bojin m. p.
notarul com.

În conțelegere cu mine: *Traian Oprea*, protopr. adm. Nr. 3764 B ex 1922.

Acest concurs se publică cu adausul, că sub emolumentele de sub punct 3 este a-se înțelege și birul parohial, pe care credincioșii în senzu! §-lui 29 al Regulamentului pentru parohii, și a decisului conzistorial ddo 3 Martie și 12 Aprilie 1914 Nr. 3053, ridicat la valoare de concluz sinodal cu concluzul Nr. 33 ex 1914, sunt îndatorati a-l presta constituind el o parte legală a dotațiunii preoțești.

Caransebeș în 27 Septembrie 1922.

1—3

Episcopul diecezan:

Dr. Iosif Tr. Badescu

Nr. 135 exec. 1922.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul executor al judecătoriei de ocol din Caransebeș, în senzul §-lui 102 art. de lege LX din 1881: resp. în senzul §-lui 19 art. de lege XLI din 1908 prin aceasta publică, că în urma decisului Judecătoriei de ocol din Caransebeș de sub Nr. 78/1922 efeptuindu-se execuțiunea, la 28 Iunie 1922 în favorul execvantei Elena Anca și reprez. prin avocatul Dr. Ernest Roth contra execvatului pentru suma de 1500 Lei, și acces. mișcătoarele cuprinse și supracuprinse, cari s'au prețuit în 3500 Lei și anume: mobile de casă etc. să vor vinde prin licitație publică. Deci în urma decisului Nr. 1933/1922 G. a Judecătoriei de ocol Caransebeș pentru incasarea pretenziunii de 1500 Lei capital, după aceasta din 1 Iunie 1922 interese și speșele de 911 Lei 12 bani staverite până în prezent, să fixează termenul de licitație **pe ziua de 16-lea Noemvrie 1922 la orele 4 p. m. în comuna Mărul** la locuința execvatului și toți aceia cari au voe de a cumpăra, sunt invitați cu aceea observare, că mișcătoarele de sus în senzul art. de lege LX. din 1881: §-ul 107, 108 se vor vinde celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețel de strigare. Întrucât mișcătoarele licitande s'au cuprins și supracuprins din partea altor creditori și aceștia și-au câștigat dreptul de acoperire asupra licitației în senzul §-lui 129 a legei LX. din 1881: se va efeptui și în favorul lor.

Caransebeș, la 19 Oct. 1922.

Mihail Guran
executor jud. reg.

În curând va apărea:

CALENDARUL ROMÂNULUI pe anul comun de la Christos 1923.

Care de 35 de ani
la rând nu lipsește
din casa gospoda-
rului bănățean.

Cererile se pot face de pe acum
adresându-se Librăriei Diece-
zane din Caransebeș.